

รายงานการเข้าร่วมประชุมของผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในการประชุมเครือข่ายรัฐสภาโลกขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(OECD Global Parliamentarian Network Meeting)

ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ เมษายน ๒๕๕๙

ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - ญี่ปุ่น ได้เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมเครือข่ายรัฐสภาโลกขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD Global Parliamentarian Network Meeting) ตามคำเชิญของรัฐบาลญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมนานาชาติ อาคารที่ทำการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีผู้แทนจากกลุ่มประเทศสมาชิก OECD และ ASEAN รวม ๒๒ ประเทศ จำนวน ๖๖ คน เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน กัมพูชา สาธารณรัฐเช็ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย จอร์แดน ลาว มาเลเซีย เม็กซิโก โมร็อกโก เมียนมา นอร์เวย์ ฟิลิปปินส์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน ไทย ตุรกี และญี่ปุ่น

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development : OECD) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๔ มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศสมาชิก โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ส่งเสริมการค้าเสรีและให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาทั้งในประเทศอุตสาหกรรมและประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้ ภารกิจของ OECD ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เน้นการตรวจสอบนโยบายในด้านต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกไปสู่การวิเคราะห์แนวทางที่นโยบายต่าง ๆ จะสามารถมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกและประเทศภายนอกกลุ่ม โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาข้ามชาติต่าง ๆ ที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ ในปัจจุบัน OECD นับเป็นองค์กรที่มีหน่วยงานด้านการศึกษาวิจัยอยู่ในลำดับต้นของโลกและเป็นแหล่งรวมข้อมูลวิจัยต่าง ๆ ให้ประเทศสมาชิกสามารถปรึกษา ค้นคว้า รวมทั้งขอรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านต่าง ๆ

การประชุมครั้งนี้ จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่าง OECD และรัฐสภาญี่ปุ่น โดยมีเป้าหมายเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกรัฐสภา OECD และประเทศพันธมิตร และให้เป็นเวทีเพื่อหารือเกี่ยวกับความท้าทายร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจาก OECD

บรรยากาศของการประชุม

สาระสำคัญของการประชุม

วันอังคารที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙

ช่วงเช้า

- การกล่าวต้อนรับโดย นาย Angel Gurría เลขาธิการ OECD และนาย Toshihiro Nikai หัวหน้าคณะผู้แทนญี่ปุ่น

นาย Angel Gurría เลขาธิการ OECD ได้กล่าวขอบคุณรัฐสภาญี่ปุ่นในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งนี้ ซึ่งเป็นเวทีให้สมาชิกรัฐสภาได้แลกเปลี่ยนความท้าทายเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและนำไปปรับใช้กับประเทศของตน เลขาธิการ OECD ได้กล่าวเน้นถึงประเด็นความท้าทายร่วมกันที่สำคัญและยังเป็นหัวข้อของการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจโลก (Global Economic Outlook) และเอเชีย บทบาทของสตรีในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยเรียนรู้จากประสบการณ์ของญี่ปุ่น และความท้าทายในเอเชียในฐานะภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้นต่อเศรษฐกิจโลก

นาย Angel Gurría เลขาธิการ OECD กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม

การพบปะกับนาย Toshihiro Nikai หัวหน้าคณะผู้แทนญี่ปุ่นและ
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (METI) ๓ สมัย
ระหว่างปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑

การพบปะกับนาย Yosuke Tsuruho รองหัวหน้าคณะผู้แทนญี่ปุ่น

- การประชุมช่วงที่ ๑ หัวข้อเรื่อง **ภาวะเศรษฐกิจโลกและเอเชีย (Global Economic Outlook including Asian Economic Outlook)**

ผู้อภิปรายคือ นาย Angel Gurria เลขาธิการ OECD ร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจากญี่ปุ่น โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชากร การสนับสนุนจากรัฐด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การใช้จ่ายภาครัฐด้านประกันสังคม สินเชื่อทางธุรกิจ และการสำรองเงินตรา การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างและรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากการผ่อนคลายทางการเงิน และการทบทวนนโยบายด้านการเงิน

ช่วงบ่าย

- การประชุมช่วงที่ ๒ หัวข้อเรื่อง **บทบาทของสตรีในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Women as the Driver of Economic Growth)**

ผู้อภิปรายคือ นางสาว Catherine Candea รองผู้อำนวยการด้านกิจการสาธารณะและการสื่อสาร OECD นาย Yumiko Murakami หัวหน้าศูนย์ OECD ประจำกรุงโตเกียว ร่วมด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากญี่ปุ่น ฟินแลนด์ นอร์เวย์ ฝรั่งเศส และสมาชิกวุฒิสภาญี่ปุ่น โดยมีแนวคิดในการส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การอภิปรายได้ครอบคลุมประเด็นความไม่เท่าเทียมทางเพศ และประเด็นคาบเกี่ยว อาทิ การศึกษา การสาธารณสุข การจ้างงาน การบริหารจัดการภาครัฐ และการจัดเก็บภาษี ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ การเอื้ออำนวยให้สตรีสามารถเข้าถึงสาขาวิทยาศาสตร์ การส่งเสริมให้บุรุษได้ใช้สิทธิตามสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาชีวิตครอบครัวและการทำงานให้สมดุล การลดอคติทางเพศในตลาดแรงงานและส่งเสริมสตรีให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและมีโอกาสในตำแหน่งงานระดับสูง และการให้หลักประกันว่า การออกแบบโครงสร้างภาษีจะไม่ส่งผลให้ความแตกต่างทางเพศที่มีอยู่รุนแรงมากขึ้น

- การประชุมช่วงที่ ๓ หัวข้อเรื่อง **การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Management)**

ผู้อภิปรายคือ นาย Rolf Alter ผู้อำนวยการด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการพัฒนาเขตแดน OECD ร่วมด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ โดยมีการกล่าวถึงความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติในประเทศต่าง ๆ ซึ่งในประเทศที่มีฐานะร่ำรวยแม้ว่าจำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยพิบัติจะน้อย แต่ก็ได้รับความเสียหายจากเหตุดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกันบางประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

ขั้นรุนแรง ความสูญเสียทางเศรษฐกิจจะมีนัยสำคัญในระดับท้องถิ่นด้วย นอกจากนี้ ความสามารถของรัฐบาลในการจัดการภัยพิบัติยังเป็นตัวชี้วัดถึงความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล

วันพุธที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๙

ช่วงเช้า

- การประชุมช่วงที่ ๔ หัวข้อเรื่อง **ความท้าทายระดับภูมิภาค : มุมมองจากเอเชีย (Regional Challenges - A view from Asia)**

ผู้แนะนำคือ นาย Randall Jones หัวหน้าโต๊ะญี่ปุ่น/เกาหลี ฝ่ายเศรษฐกิจ OECD และ นาย Mario Pezzini ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนา OECD และมีผู้ร่วมอภิปรายจำนวน ๔ คนได้แก่ ประธาน ERIA สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรญี่ปุ่น สมาชิกวุฒิสภาญี่ปุ่น และนายสาธิต ชาญเชาวน์กุล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - ญี่ปุ่น ที่ประชุมได้รับทราบถึงสาเหตุของภาวะถดถอยของการค้าโลก โอกาสและความเสี่ยงจากความเติบโตทางเศรษฐกิจ ความท้าทายจากการรวมตัวในระดับภูมิภาค (Regional Integration) ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงทุนและผลประโยชน์จากการรวมตัวดังกล่าว ปัจจัยที่ขับเคลื่อนการค้าและการลงทุนของโลก ข้อตกลงการค้าเสรีในเอเชียที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งที่ประชุมได้มีข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อจัดการกับความท้าทายจากการรวมตัวในระดับภูมิภาค อาทิ การปรับปรุงการประสานงาน การยกระดับการตรวจสอบให้ดีขึ้น การจัดการกับความแตกต่างในระดับภูมิภาค การเติบโตแบบสีเขียว (green growth) และการขยายโอกาสให้แก่ภาคเอกชน

นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล ผู้แทนไทย ได้กล่าวให้ความเห็นถึงสถานการณ์ความท้าทายในระดับภูมิภาคว่า ในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจโลกมีความเกี่ยวเนื่องอย่างใกล้ชิดและส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียและอาเซียน ยกตัวอย่างเช่น กรณีของไทยมีกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นคู่ค้าที่มีมูลค่ามากที่สุด และการค้าระหว่างประเทศอาเซียนยังเปรียบเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ที่แต่ละประเทศจะนำไปผลิตต่อเนื่องและส่งออกต่อไปยังตลาดหลักนอกกลุ่มอาเซียน เช่น จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ดังนั้น หากประเทศสำคัญนอกภูมิภาคมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ความต้องการลดลงจะส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อการค้าของประเทศในอาเซียน

นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล ผู้แทนไทย กล่าวอภิปรายในการประชุม หัวข้อเรื่อง ความท้าทายระดับภูมิภาค : มุมมองจากเอเชีย

นอกจากนี้ หากวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจะเห็นได้ว่า การค้าระหว่างประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลงทุนของบริษัทข้ามชาติชั้นนำ อาทิ การลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของนักลงทุนจากญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป เป็นต้น เพื่อใช้เป็นฐานการผลิตและขยายตลาดในประเทศอาเซียน ภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอื่น ๆ ทำให้มีการส่งออกผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนระหว่างบริษัทในเครือและคู่ค้า ประกอบกับความได้เปรียบในการแข่งขันจากขนาดของการผลิตและต้นทุน ทำให้มูลค่าการค้าเพิ่มมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่า การรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Regional Economic Integration) เป็นผลมาจากการลงทุนของบริษัทข้ามชาติที่เห็นโอกาสและสิ่งจูงใจต่าง ๆ ขณะที่บทบาทของการค้าและการลงทุนโดยบริษัทท้องถิ่นในภูมิภาคอาเซียนยังมีสัดส่วนที่น้อยกว่ามาก ความท้าทายของอาเซียนคือ ทำอย่างไรที่จะส่งเสริมให้การรวมตัวทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนมาจากการลงทุนของบริษัทในอาเซียน ไม่ใช่การพึ่งพาบริษัทข้ามชาติเป็นหลักเช่นในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งการร่วมมือพัฒนาโครงการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรมที่ประเทศอาเซียนมีความต้องการร่วมกัน เป็นต้น

- การกล่าวปิดประชุมโดย นาย Angel Gurría เลขาธิการ OECD นาย Toshihiro Nikai หัวหน้าคณะผู้แทนญี่ปุ่น และนาย Yosuka Tsuruho รองหัวหน้าคณะผู้แทนญี่ปุ่น

ทั้งนี้ นาย Angel Gurría เลขาธิการ OECD ได้กล่าวเน้นถึงความสำคัญของเครือข่ายสมาชิกรัฐสภา โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นสมาชิกรัฐสภาไม่เพียงแต่มีบทบาทในการกระตุ้นสังคม แต่ยังสามารถผลักดันให้พันธกรณีเกิดผลเป็นรูปธรรม โดยการออกกฎหมายเพื่อจัดการกับความท้าทายที่หลากหลาย นอกจากนี้ เลขาธิการ OECD ยังเน้นถึงการเรียกความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล รัฐสภา เศรษฐกิจตลาด พรรคการเมืองและประชาธิปไตยโดยการส่งเสริมความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนซึ่งสามารถทำได้โดยการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการทำให้รัฐบาลและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และการยกระดับการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น

การเข้าเยี่ยมชมคารวะนาย Shinzo Abe นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และการเข้าร่วมงานเลี้ยงรับรอง

๑. ในโอกาสเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ คณะผู้แทนได้เข้าเยี่ยมชมคารวะนาย Shinzo Abe นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ณ ทำเนียบนายกรัฐมนตรี ซึ่งนาย Shinzo Abe ได้กล่าวต้อนรับและถ่ายภาพร่วมกับคณะผู้เข้าประชุม

๒. งานเลี้ยงต้อนรับโดย นาย Motoo Hayashi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (METI) เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ โรงแรมแคปิตอล โตเกียว

การพบปะกับนาย Motoo Hayashi
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (METI)

๓. งานเลี้ยงต้อนรับโดย รัฐสภาญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมอิมพีเรียล

๔. งานเลี้ยงอำลาโดย กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องเลี้ยงรับรอง อาคารสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมพิเศษ ดำเนินการโดย ERIA จัดขึ้นในช่วงบ่ายของวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๙

Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นจากความเห็นชอบของผู้นำของกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชียตะวันออก เมื่อปี ๒๕๕๐ โดยให้เป็นสถาบันวิจัยเพื่อสนับสนุนการดำเนินการความร่วมมือทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชียตะวันออก และมีที่ตั้งอยู่ในสำนักงานเลขาธิการ ASEAN ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ERIA ได้จัดการประชุมระหว่างรัฐสภาพันธมิตรของ ERIA และสมาชิกรัฐสภาจากประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้หัวข้อ **ความพยายามในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ERIA และสมาชิกรัฐสภาของเอเชียตะวันออกเฉียง** (Endavouring a Cooperative Network between ERIA and the Parliamentary Members of East Asia) เริ่มต้นด้วยการกล่าวเปิดการประชุมโดยผู้แทนจากรัฐสภาพันธมิตรของ ERIA และสมาชิกรัฐสภาจากอาเซียน จากนั้นผู้เข้าร่วมประชุมถ่ายภาพร่วมกัน ถัดมาเป็นการนำเสนอของ นาย Hidetoshi Nishimura ประธาน ERIA เกี่ยวกับบทบาทและกิจกรรมของ ERIA ในอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในประเด็นการสนับสนุนประธานอาเซียน การเป็นสถาบันหลักที่จะผลักดันแผนงานที่อยู่ในภาระหน้าที่ของ ERIA ไปสู่การปฏิบัติและการสนับสนุนแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี ๒๕๖๘ (AEC Blueprint 2025) ในช่วงท้ายของการประชุม ที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้มีการแสดงมุมมองและความคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมความพยายามในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน

การพบปะกับนาย Yasuhisa Shiozaki รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและ
ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น - ไทย

เรียบเรียงโดย

นางสุมาลี ขำศิริณู

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานความสัมพันธ์รัฐสภาทวิภาคี

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร